

#Bezpieczeństwo

Chemia w zabawkach

Raport Inspekcji Handlowej

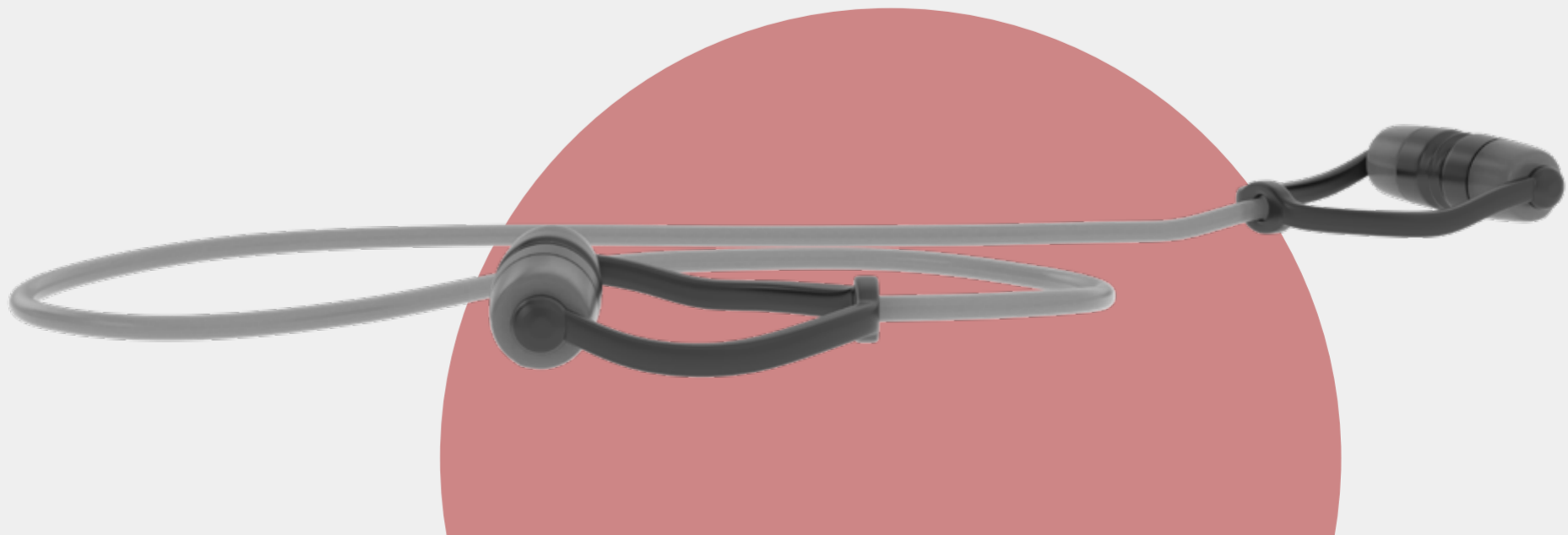

Kto, co i kiedy?

16 wojewódzkich inspektoratów IH w okresie od marca do września 2022 roku sprawdziło **oznakowanie 220 modeli zabawek.**

Wszystkie produkty były również weryfikowane w laboratorium – **eksperci badali** ich właściwości chemiczne **pod kątem obecności ftalanów.**

Kto, co i kiedy?

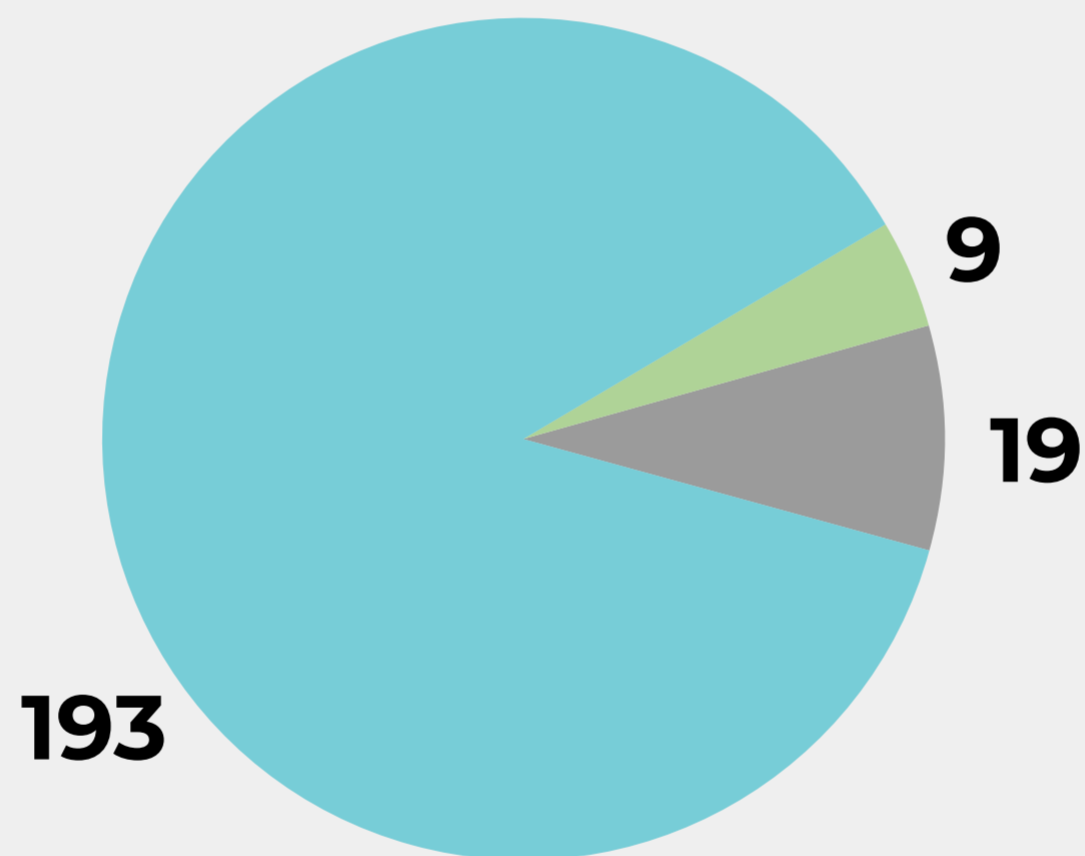
Sprawdziliśmy producentów, sprzedawców hurtowych, a także sklepy detaliczne i wielkopowierzchniowe. **Większość zabawek pochodziła z Chin.**

Rodzaj podmiotu kontrolowanego	Liczba skontrolowanych podmiotów danego rodzaju	Liczba skontrolowanych zabawek	Liczba zakwestionowanych zabawek	Procentowy udział zakwestionowanych zabawek
Sklep detaliczny	69	103	30	29,12 %
Sklep wielkopowierzchniowy	34	49	7	14,28 %
Sprzedawca hurtowy	35	64	30	46,87 %
Importer	3	4	1	25 %
Razem:	141	220	68	30,90 %

Kto, co i kiedy?

Pochodzenie skontrolowanych zabawek:

- Spoza UE
- Polska
- Inne kraje UE

Tło kontroli

Prezes UOKiK nadzoruje rynek i wraz z Inspekcją Handlową dba o to, aby w ręce konsumentów trafiały **tylko bezpieczne produkty**. To szczególnie ważne, gdy dotyczy najmłodszych.

Kontrole różnego typu zabawek trwają przez cały rok.

Przedsiębiorców wybieramy na podstawie **monitoringu własnego, wcześniejszych kontroli**, a także **sygnałów od konsumentów**.

Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 października 2016 r. w sprawie wymagań dla zabawek

Oznakowanie

Inspektorzy weryfikowali, czy produkty posiadają:

- prawidłową dokumentację techniczną, w tym deklarację zgodności,
- dane identyfikacyjne producenta lub importera,
- informacje identyfikujące zabawkę,
- znak CE,
- instrukcję w języku polskim.

Wyniki kontroli oznakowania

Na 220 modeli zabawek 62 zakwestionowaliśmy
→ **28 proc.**

W **69 proc.** zabawek stwierdziliśmy więcej niż
jedną niezgodność formalną.

Przykład:

Gumowa kaczka → błędne oznakowanie CE,
deklaracja zgodności oraz brak danych
producenta.

Wyniki kontroli oznakowania

Najczęstsze niezgodności formalne:

W 31 przypadkach

- nieprawidłowo sporządzona deklaracja zgodności lub jej brak.

Efekt: Brak pewności, czy zabawka spełnia obowiązujące wymagania.

Wyniki kontroli oznakowania

W 28 przypadkach

- brak danych producenta.

W 14 przypadkach

- brak danych importera

Efekt: Utrudnienie dla organów kontroli lub dochodzenia praw przez konsumenta.

Wyniki kontroli oznakowania

W 18 przypadkach

- brak wymaganych ostrzeżeń lub niezasadne ich umieszczenie.

W 9 przypadkach

- brak instrukcji oraz ostrzeżeń w języku polskim.

Efekt: Konsument nie ma odpowiedniej informacji o sposobie użytkowania zabawki i może robić to w nieodpowiedni sposób.

Wyniki kontroli oznakowania

W 2 przypadkach

- brak lub nieprawidłowe oznakowanie CE.

Efekt: Brak pewności, czy zabawka spełnia obowiązujące wymagania.

Badania laboratoryjne

Sprawdzaliśmy właściwości chemiczne zabawek pod kątem obecności ftalanów.

Czym są ftalany i dlaczego to ważne?

- Służą do zmiękczenia plastiku i nadają mu elastyczności.
- Nie mają zapachu ani smaku – ocena ich zawartości jest możliwa tylko w wyspecjalizowanych laboratoriach.
- W wysokim stężeniu są niebezpieczne dla zdrowia – mogą powodować zaburzenia płodności, grozić uszkodzeniem nerek lub wątroby, rozwojem astmy, a nawet nowotworów.

Wyniki badań laboratoryjnych

Na **220** modeli zabawek **26** miało nieprawidłowości → **12 proc.**

Stwierdziliśmy w nich przekroczenie dopuszczalnego stężenia ftalanów.

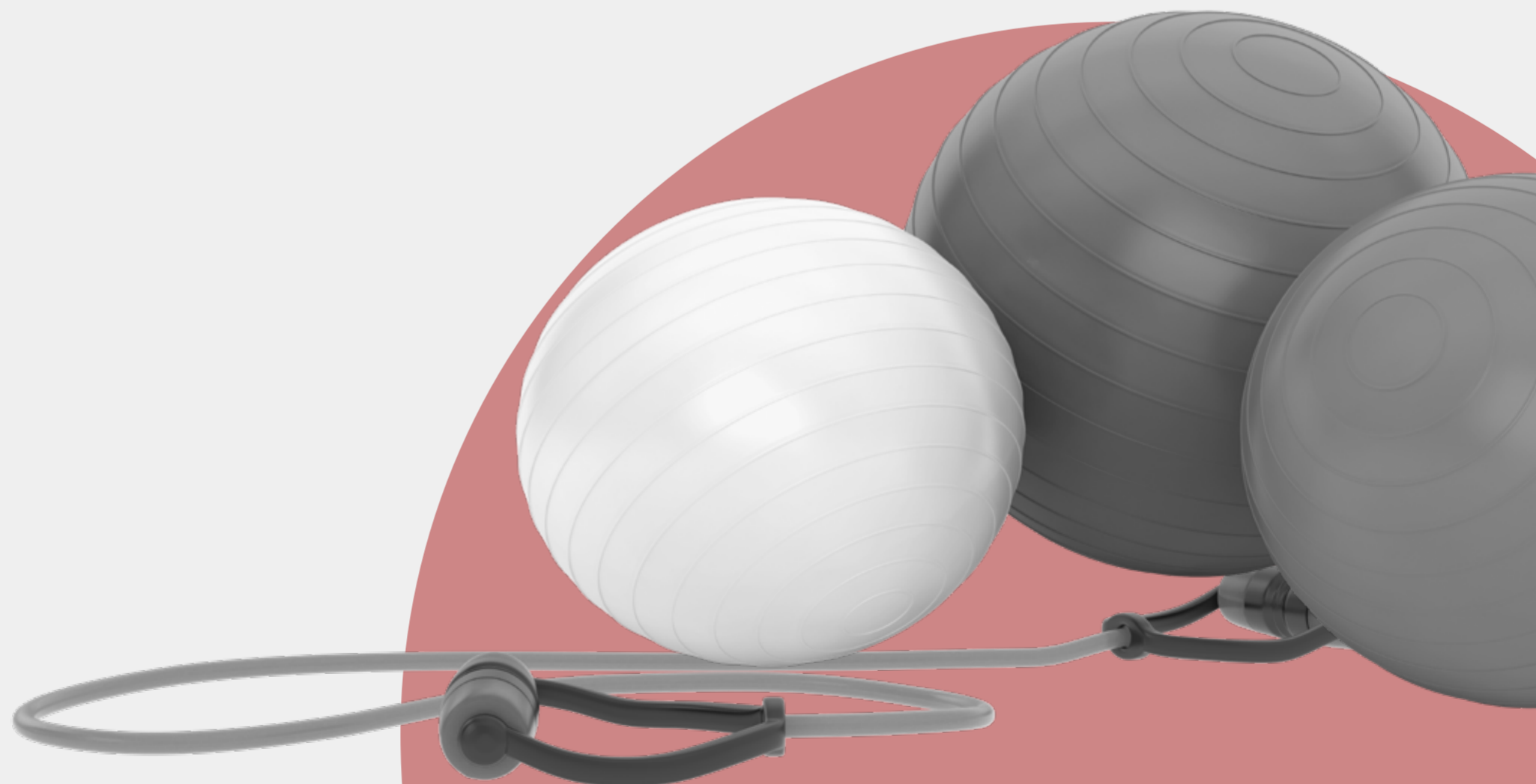
Dopuszczalna ilość przekroczone nawet kilkusetkrotnie!

Wyniki badań laboratoryjnych

Największe stężenia
wykryliśmy w:

- skakance
- lalce
- piłce

Efekty kontroli

8342 niebezpieczne zabawki zostały wycofane z obrotu i zniszczone.

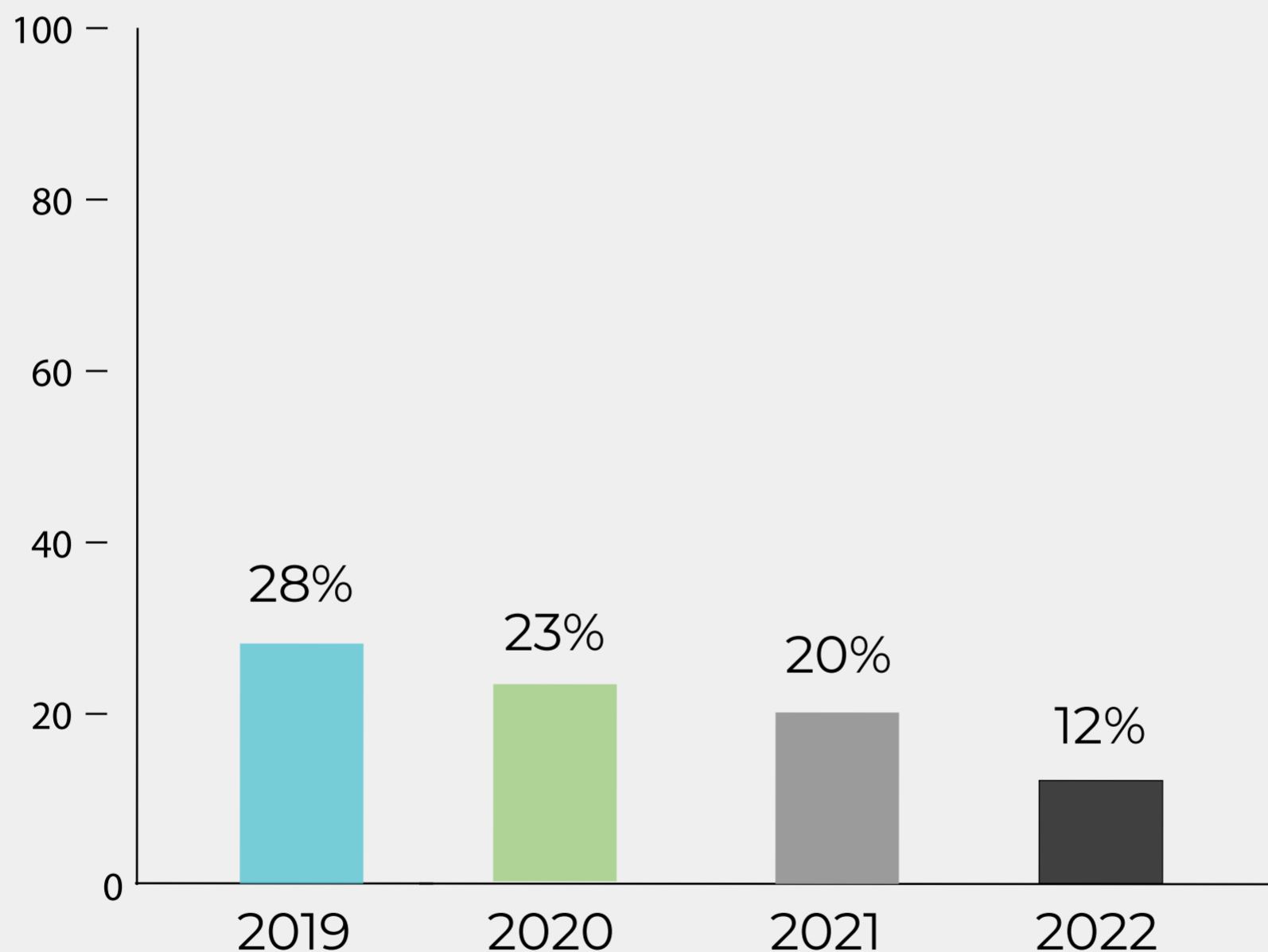
22 wnioski Inspekcji Handlowej o wszczęcie postępowań administracyjnych do Prezesa UOKiK - ich efektem może być nałożenie kar.

W odniesieniu do **48 modeli zabawek**, w których stwierdziliśmy wyłącznie niezgodności formalne, inspektorzy IH wystąpili do przedsiębiorców o podjęcie dobrowolnych działań naprawczych.

Wnioski

Odsetek zabawek zawierających szkodliwe związki chemiczne z roku na rok spada.

Najwięcej przypadków przekroczenia stężenia ftalanów to lalki wykonane z PCW oraz piłki.

Porady dla przedsiębiorców

- Kupuj od sprawdzonych dostawców.
- Sprawdzaj oznakowanie CE.
- Weryfikuj, czy do zabawki dołączona jest deklaracja, instrukcja oraz czy zabawka posiada wymagane oznakowanie.
- Sprawdź, jakie masz obowiązki jako producent, importer lub dystrybutor. Ich niedopełnienie może wiązać się z karą administracyjną.

Porady dla konsumentów

Znak CE potwierdza zgodność z europejskimi normami. Powinien być umieszczony w sposób widoczny, czytelny i trwały na zabawce, opakowaniu lub przytwierdzonej etykiecie.

To deklaracja producenta, że produkt spełnia wszystkie wymagania techniczne i prawne. Można wtedy domniemywać, że zabawka będzie bezpieczna dla małych użytkowników.

CE

Porady dla konsumentów

Upewnij się, że zabawka jest bezpieczna i **dobierz ją odpowiednio do wieku** malucha.

Lalki, maskotki czy gryzaki dla najmłodszych **nie mogą zawierać małych części** – dziecko mogłoby się nimi udławić.

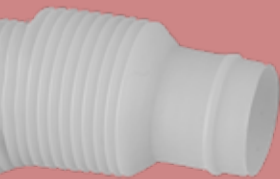
Obejrzyj dokładnie zabawkę, zanim podejmiesz decyzję o jej zakupie – **zweryfikuj solidność szwów, sprawdź, czy nie ma ostrych krawędzi, sztywnych lub wystających elementów.**

Często mała nierówność może być przyczyną dużego nieszczęścia.

Porady dla konsumentów

Jeśli zauważysz w zabawce nieprawidłowości, o których wspominaliśmy w raporcie – poinformuj o tym producenta lub importera oraz Inspekcję Handlową z Twojego województwa.

Na skróty

Kontrola ftalanów w zabawkach

Na 220 modeli zabawek 68 miało nieprawidłowości
→ **31 proc.**

Weryfikacja oznakowania

→ **18 proc. nieprawidłowości**

Badania laboratoryjne

→ **12 proc. nieprawidłowości**

Największy odsetek zakwestionowanych zabawek stwierdziliśmy w przypadku lalek wykonanych z PCW oraz piłek.

Zescreenuj i podaj dalej!

Listę skontrolowanych
produktów
znajdziesz w osobnym
dokumencie na **uokik.gov.pl**

